

dosarul nr. 3ra-1324/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (R. Pascari)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

06 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Bolgari Pavel,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Bolgari Pavel împotriva Primăriei satului Ghidighici și Consiliului sătesc Ghidighici cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea modificării certificatului de urbanism și încasarea sumelor,

împotriva deciziei din 10 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Bolgari Pavel împotriva hotărârii din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă

La 13 septembrie 2018 Bolgari Pavel a depus cerere chemare în judecată împotriva Primăriei satului Ghidighici și Consiliului sătesc Ghidighici cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea modificării certificatului de urbanism și încasarea sumelor.

În motivarea acțiunii a menționat că la 16.05.2018 s-a adresat către Primăria Ghidighici cu cerere prin care a solicitat în mod repetat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea unui spațiu comercial pe terenul proprietate privată, pe adresa s. Ghidighici, str. Victoriei 10. La cerere au fost anexate actele necesare potrivit anexei și cerințelor Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție. Or, conform alin. (2) din norma citată, solicitarea altor documente decât cele prevăzute la alin. (1) nu se admite.

Reieșind din faptul că administrația publică locală, conform răspunsului nr. 02/1-32/41 din 07.04.2017, nu dispunea de documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului, conform art. 4 alin. (2) din Legea privind autorizarea lucrărilor de construcție, a anexat și o schemă de amplasare a imobilului avizată de IMP „Chișinăuproiect”.

Necătând la acest fapt, de către arhitectorul-șef al primăriei i-a fost solicitat coordonarea schiței de proiect cu Inspectoratul Național de Patrulare, contrar prevederilor art. 4 alin. (3) din Legea privind autorizarea lucrărilor de construcție.

Astfel, întocmind schița de proiect privind amenajarea obiectivului în teritoriu și avizând-o la Inspectoratul Național de Patrulare, din cont propriu a achitat pentru acest serviciu suma de 460 de lei.

Pârâtul a eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare solicitat, pentru care i-a fost încasată suma de 800 de lei, sumă transferată în contul emitentului la 03.07.2018.

A enunțat că potrivit certificatului de urbanism nr. 15 eliberat la data de 08.06.2018, la pct. 14 „Regimul urbanistic-arhitectural” se indică că amplasarea construcției comerciale cu regim pe înălțime P+E pe teren se va efectua cu retragerea de 0,6 m de la latura terenului, indiciu pe care-l consideră ilegal și nejustificat.

Nefiind de acord cu actul administrativ, la 13.07.2018 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat modificarea certificatului de urbanism și restituirea sumelor încasate nejustificat, însă nu a primit răspuns.

A menționat că atât în modelul certificatului de urbanism pentru proiectare din anexa nr. 1 al Legii nr. 163 din 09.07.2010, cât și în actele normative de domeniu, art. 6 din legea menționată, nu se indică o distanță minimă sau maximă de amplasare a construcțiilor de la laturile hotarelor terenului. Prin urmare, această cerință este una neîntemeiată, abuzivă care îngrădește dreptul de folosință și dispoziție a proprietății sale private.

În aceeași ordine de idei, a evidențiat că pe terenul respectiv, nemijlocit pe hotarul și în condițiile solicitate, există deja o construcție autorizată anterior de administrația publică locală. Iar pe aceeași adresă, în vecinătate de terenul respectiv, este ridicată și amplasată construcție nemijlocit pe hotarul terenului, adică pe liniile roșii, fiind autorizată și înregistrată.

A relatat că în localitatea satului Ghidighici sunt ridicate mai multe construcții cu o astfel de amplasare, fie pe liniile roșii cu depășirea acestora, fie chiar în nemijlocita apropiere de aceste linii roșii. Respectiv, indicarea în certificatul de urbanism a unor condiții de retragere de la hotarul terenului este ilegală și nejustificată, având în vedere și faptul că actul contestat poartă un caracter normativ și de reglementare în domeniul autorizării construcțiilor.

A susținut că atât timp cât autoritatea emitentă a certificatului de urbanism pentru proiectare contestat nu a argumentat în temeiuri legale imposibilitatea amplasării construcției solicitate în condițiile schiței de proiect elaborate și avizate de IMP „Chișinău-proiect”, care, în conformitate cu art. 4 alin. (2) din Legea nr. 163 din 09.07.2000, servește temei de elaborare și emitere a certificatului de urbanism, prin urmare impunerea unor astfel de condiții atestă o discriminare sau atitudine inechitabilă în comparație cu alți solicitanți și o îngrădire a dreptului de proprietate.

A invocat că actele anexate au fost întocmite și prezentate anume la cerințele pârâtului, care au și servit temei de refuz în eliberarea certificatului de urbanism la solicitările anterioare. În acest sens a fost modificată și schița de proiect pentru a nu depăși limitele terenului.

A menționat că neajunsurile indicate în răspunsurile primite anterior au fost lichidate, iar cererea de solicitare cu anexele corespunzătoare au fost ajustate la cerințele legale.

Astfel, a considerat că certificatul de urbanism pentru proiectare este contrar legislației în vigoare. În opinia reclamantului, acest act a fost emis cu încălcarea normelor prevăzute de Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea lucrărilor în construcții, fiind și nemotivat lipsit de temei juridic, în ceea ce ține de impunerea unor condiții neprevăzute de lege.

A solicitat constatarea ilegalității certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 15 din 08.06.2018 eliberat de Consiliul sătesc Ghidighici, ca fiind emis contrar Legii nr. 163 din 09.07.2010, în partea ce ține de indicarea la pct. 4 a sintagmei „cu retragerea de 0,6 m de la latura terenului dinspre drumul de acces și 0,6 m de la”, precum și în faptul încasării sumei de 800 de lei; obligarea Consiliului s. Ghidighici și Primăriei Ghidighici de a modifica certificatul de urbanism pentru proiectare pe adresa s. Ghidighici, str. Victoriei 10, nr. cadastral xxxxx, a unui spațiu comercial, cu indicarea la pct. 4 a sintagmei „în nemijlocită apropiere a liniilor roșii” și radierea sintagmei „cu retragerea de 0,6 m de la latura terenului dinspre drumul de acces și 0,6 m de la”; încasarea din contul pârâților în mod solidar a sumei de 750 de lei cu titlu de restituire a taxelor încasate nejustificat pentru eliberarea certificatului de urbanism și încasarea prejudiciului material din contul pârâților în sumă de 460 de lei ca urmare a achitării serviciilor IGP al MAI.

Prin hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă.

La 12 martie 2019 Bolgari Pavel a declarat apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 10 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Bolgari Pavel împotriva hotărârii din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La caz, instanța de apel a reținut prevederile art.389 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019), conform cărora orice construcție, lucrare sau plantație se poate face de către proprietarul terenului numai cu respectarea unei distanțe minime față de linia de hotar, conform legii, regulamentului de urbanism sau, în lipsă, conform obiceiului locului, astfel încât să nu se aducă atingere drepturilor proprietarului vecin.

Conform certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 15 din 08.06.2018, în pct. 4 s-a indicat asupra retragerii de 0,6 m de la latura terenului dinspre drumul de acces și 0,6 m de la celelalte laturi ale hotarelor terenului, cu cel puțin un metru.

Curtea de Apel Chișinău a menționat că la întocmirea și eliberarea certificatului de urbanism organul emitent s-a condus și de regulile normative în domeniul construcției SNIP din 02.07.01-89, conform cărora distanța minimă dintre casa de locuit până la casa vecină și construcțiile aferente este de 6 m, iar construcțiile aferente (șurele) urmează a fi amplasate la o distanță de nu mai puțin de 1 m de la linia de hotar.

Astfel, instanța de apel a conchis că la caz nu sunt temeiuri pentru a modifica certificatul de urbanism pentru proiectare. Reclamantul nu a prezentat careva acte din care instanța ar deduce constatarea unor nereguli la eliberarea certificatului de urbanism din partea Primăriei și Consiliului s. Ghidighici.

Referitor la pretenția privind încasarea din contul pârâților în mod solidar a sumei de 800 de lei cu titlu de restituire a taxelor încasate nejustificat pentru eliberarea certificatului de urbanism, instanța de apel a menționat că reclamantul a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru 162 m. p., însă potrivit deciziei nr. 1/1 din 16.01.2018 a Consiliului sătesc Ghidighici plata pentru emiterea certificatului de urbanism și autorizațiilor de construire/desființare se indică la pct. 2: la alte tipuri de construcții și lucrări cu suprafața totală construită de până la 1000 m. p. taxa de stat este în mărime de 800 de lei.

Referitor la încasarea sumei de 460 de lei cu titlu de prejudiciu material ca urmare a achitării serviciilor IGP al MAI, instanța a menționat că reclamantul nu a probat prin ce anume s-a manifestat prejudiciul cauzat. Reclamantul nu a prezentat probe pertinente și concludente prin care s-ar confirma faptul că suma achitată de 460 de lei, ca urmare a serviciilor IGP al MAI, a fost contrară normelor legale.

La 16 septembrie 2019 Bolgari Pavel a depus recurs împotriva deciziei din 10 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că instanța a admis o aplicare eronată a normelor de drept material, iar concluziile expuse în decizie sunt contradictorii cu motivarea acesteia.

A menționat că ca rezultat al primirii cererii lui Bolgari Pavel, prin care s-a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea spațiului comercial din str. Victoriei 10, s. Ghidighici, mun. Chișinău, a fost anexată și schița de amplasare a obiectivului în teritoriu, elaborată și coordonată de IMP „Chișinăuproiect”, în cadrul căreia s-a indicat posibilitatea amplasării construcției solicitate în nemijlocita apropiere de liniile roșii.

Necâtând la cele menționate în schema de amplasare a imobilului, anexată la cerere și ignorată de emitenți, intimatul a eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare cu nr. 15 din 08.06.2018, fără a se baza pe o documentație de urbanism existentă la ziua elaborării și eliberării actului administrativ, fără a elabora o schemă de amplasare a imobilului cu avizarea acestora de către arhitectul-șef și organele abilitate sau de careva acte normative legale în construcții, care ar impune retragerea construcției solicitate cu 0,6 m de la linia de hotar.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor

examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Prin avizul de recepție se atestă că Bolgari Pavel a primit decizia instanței de apel la data de 15 august 2019. Prin urmare, recursul depus la 16 septembrie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Bolgari Pavel nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Bolgari Pavel nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 207, 433 lit. a), 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Bolgari Pavel se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru